

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE CORPUL NAȚIONAL AL POLIȚIȘTILOR

BIROUL EXECUTIV CENTRAL

INFORMARE

16.10.2018

Corpul Național al Polițiștilor vă informează că Înalta Curte de Casație și Justiție - completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii, formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București în problema de drept ce formează obiectul **dosarului nr. 1811/1/2018**, cu privire la **„Interpretarea și aplicarea unitară a legii în ceea ce privește chestiunea de drept referitoare la înțelesul obligației de declarare a adunărilor care se desfășoară în exteriorul sau în incinta sediilor ori a imobilelor persoanelor juridice de interes public sau privat reglementată de dispozițiile art. 3 prima teză din Legea nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice, ca element constitutiv al contravențiilor prevăzute de dispozițiile art. 26 alin. (1) lit. a) și lit. d) din Legea nr. 60/1991, republicată”**.

Potrivit actului de sesizare, recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București, în această problemă de drept s-au conturat, două opinii, astfel:

I. Într-o primă opinie, instanțele arondate Curții de Apel București au apreciat că nu trebuie declarate adunările publice desfășurate într-un loc public (drum public, parte carosabilă, trotuar, piață publică) aflat în exteriorul sediilor persoanelor juridice de interes public sau privat, prin raportare la dispozițiile art. 3 din Legea nr. 60/1991.

În susținerea acestei opinii, s-a argumentat că, pentru ca o persoană să poată fi sancționată pentru nesocotirea dispozițiilor art. 26 alin. (1) lit. a) sau d) din Legea nr. 60/1991 privind adunările publice, este necesar ca aceasta să fi organizat și desfășurat adunări publice nedeclarate, neînregistrate sau interzise ori să fi participat la o adunare publică nedeclarată sau interzisă, participare urmată de refuzul de a părăsi locul de desfășurare al acestora la avertizările și somațiile organelor de ordine, făcute potrivit legii.

Prin urmare, elementul material al laturii obiective este alcătuit din două acțiuni cumulative, în absența oricăruia dintre ele, fapta neputând constitui contravenție.

În ceea ce privește caracterul declarat sau nedeclarat al adunării publice, se menționează că art. 3 din Legea nr. 60/1991 instituie o excepție de la regula prevăzută de art. 1 alin. (l) în sensul că nu trebuie declarate în prealabil adunările publice care se desfășoară în exteriorul sau în incinta sediilor ori a imobilelor persoanelor juridice de interes public sau privat, iar în cazul în care organizatorii adunărilor publice nesupuse declarării prealabile dețin indicii sau date că desfășurarea lor s-ar putea solda cu acte de dezordine ori că ar putea să ducă la manifestări violente, au obligația să solicite din timp primarilor, unităților de jandarmi competente teritorial și poliției locale sprijin de specialitate.

II. În a doua opinie s-a apreciat că potrivit art. 26 alin. (1) lit. d) din Legea nr.60/1991, constituie contravenție participarea la adunări publice nedeclarate sau interzise și urmate de refuzul părăsirii locurilor de desfășurare a acestora, la avertizările și somațiile organelor de ordine făcute potrivit legii.

S-a reținut că art. 1 alin. (2) din acest act normativ prevede că adunările

publice - mitinguri, demonstrații, manifestații, competiții sportive, procesiuni și altele asemenea, ce urmează să se desfășoare în piețe, pe căile publice ori în alte locuri în aer liber, se pot organiza numai după declararea prealabilă prevăzută de Legea nr.60/1991.

Judecătorii care au adoptat această opinie au considerat că *exteriorul sediului unei instituții publice reprezintă **zona cuprinsă între punctele de acces în clădire și gardul împrejmuitor**, doar pentru aceasta zonă fiind aplicabile dispozițiile art. 3 privind scutirea de la obligația de declarare în prealabil.*

S-a apreciat că *trotuarele și partea carosabilă*, elemente ale unei căi de comunicații publice, în sensul art. 6 alin. (1) pct. 14, 23 și 33 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, *aflăte la exteriorul împrejmuirii unei instituții publice, nu pot fi considerate ca aparținând exteriorului sediului acesteia, ci reprezintă o zonă publică în care este necesară declararea unei adunări publice, conform art. 1 alin. (2) din Legea nr.60/1991.*

În opinia autorului sesizării, **Colegiul de Conducere al Curții de Apel București soluția asupra problemei de drept în discuție este, în sensul că, în interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor art. 3 prima teză din Legea nr. 60/1991, republicată, cu referire la prevederile art. 1 alin. (2) și art. 26 alin. (1) lit. a) și lit. d) din Legea nr. 60/1991, republicată, subzistă obligația de declarare a adunărilor publice organizate în afara „exteriorului sau incintei sediului/imobilului unei instituții publice”, sintagmă care reprezintă numai „zona cuprinsă între punctele de acces în clădire și gardul împrejmuitor (în cazul organizării adunărilor publice în exteriorul sediului/imobilului)”, sau numai „în interiorul sediului/imobilului” (în cazul organizării adunărilor publice în incinta sediilor/imobilelor acestei categorii de persoane juridice de interes public sau privat), întrucât doar pentru aceste din urmă zone sunt aplicabile dispozițiile art. 3 prima teză din Legea nr. 60/1991, republicată, privind exceptarea de la obligația de declarare în prealabil a adunărilor publice.**

Această interpretare este susținută, în opinia Colegiului de Conducere al Curții de Apel București, prin argumente de interpretare sistematică a legii.

Se arată că, în interpretarea și aplicarea aceluiași dispoziții legale, se impune concluzia că „trotuarele și partea carosabilă” constituie elemente ale unei căi de comunicații publice, în sensul că nu pot fi incluse în sintagma „exteriorul sediului”, în accepțiunea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 60/1991, republicată neavând relevanță că se situează faptic în imediata apropiere a clădirii și/sau a împrejurimii aferente clădirii, ci reprezintă o zonă publică pentru care este necesară declararea unei adunări publice, conform art. 1 alin. (2) din Legea nr. 60/1991.

În plus, dispozițiile normative în materie contravențională sunt de strictă interpretare și aplicare, în condițiile în care dispozițiile art. 3 din Legea nr. 60/1991, republicată instituie o excepție de la regula declarării acestor adunări publice, luând în considerare și scopul impunerii cerinței declarării, respectiv, pentru menținerea securității în organizarea și desfășurarea activității persoanelor juridice de interes public sau privat, dar și împrejurarea că organizarea acestor adunări publice, de regulă, se realizează în imediata apropiere a acestor persoane juridice de interes public sau privat și există riscul blocării accesului din/în incinta imobilului aparținând acestora.

În caz contrar, s-ar putea susține că nu este necesară îndeplinirea cerinței prealabile a declarării adunării publice chiar și în situația în care aceasta ar fi organizată în imediata apropiere a împrejmuirii sediului acestor persoane juridice de interes public și/sau privat, deși intenția legiuitorului a fost aceea de a exclude de la obligativitatea declarării adunărilor publice numai pe acelea organizate în interiorul clădirii sau al împrejmuirii aferente clădirii/sediului aparținând acestor categorii de persoane juridice, tocmai în considerarea frecvenței crescute a organizării acestor adunări publice în imediata apropiere a acestor clădiri sau sedii și pentru care nu există posibilitatea imediată de control din partea autorităților competente în menținerea ordinii publice.

În final, se arată că aprecierea proporționalității acestei cerințe de declarare a adunărilor publice în contextul faptic evocat prin raportare la necesitatea respectării

dreptului la liberă exprimare conform dispozițiilor art. 10 și art. 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu poate conduce la concluzia exprimată în opinia care exclude de la obligația declarării chiar și adunările publice organizate în afara/exteriorul clădirii și/sau a împrejurii aferentă clădirii, având în vedere că sunt lipsite de conținut dispozițiile Capitolului II din Legea nr. 60/1991, republicată, care reglementează în mod expres și cu caracter general obligația declarării adunărilor publice, obligație justificată în mod obiectiv prin raportare la riscurile generate de modalitatea de desfășurare a acestor adunări publice și respectă totodată și cerințele de proporționalitate între interesul public al menținerii ordinii publice și asigurării climatului de desfășurare a activității persoanelor juridice vizate de aceste adunări publice și necesitatea exercitării libertății de exprimare și a dreptului la liberă întrunire pentru dezbaterile de interes public și/sau privat prin intermediul acestor adunări publice.

În urma examinării tuturor argumentelor prezentate Înalta Curte de Casație și Justiție - completul competent să judece recursul în interesul legii a hotărât admiterea recursului în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București și, în consecință, a stabilit că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 prima teză din Legea nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice, republicată, cu referire la dispozițiile art. 26 alin. (1) lit. a) și d) din aceeași lege, există obligația de declarare prealabilă a adunărilor publice, atunci când adunările urmează să se desfășoare în piețe ori pe căile publice (drum public, parte carosabilă și trotuar) sau în alte locuri prevăzute de art. 1 alin. (2) din Legea nr. 60/1991, situate în imediata vecinătate a sediilor ori imobilelor persoanelor juridice de interes public sau privat.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă. Pronunțată, în ședință publică, astăzi 15 octombrie 2018.

Vă precizăm că potrivit alin. 2, 3 și 4 ale Art. 517 Noul Cod de Procedură Civilă Decizia(RIL) se pronunță numai în interesul legii și nu are efecte asupra hotărârilor judecătorești examinate și nici cu privire la situația părților din acele procese. Decizia se motivează în termen de cel mult 30 de zile de la pronunțare și se publică în cel mult 15 zile de la motivare în Monitorul Oficial al României, Partea I. Dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie pentru instanțe de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

BIROUL EXECUTIV CENTRAL